

Kysely- ja välityspalvelu

Kysely- ja välityspalvelu on Kansaneläkelaitoksen (jäljempänä Kela) Kanta-palvelujen järjestämä ja Kanta-palveluihin kuuluva tietojärjestelmäpalvelu. Palvelun avulla potilastietoihin kuuluvat todistukset ja lausunnot voidaan välittää terveydenhuollon ulkopuoliselle toimijalle. Toistaiseksi palvelun kautta on mahdollista välittää vain terveydenhuollon asiakirjoja.

Palvelua käyttävä sosiaali- ja terveydenhuollon ulkopuolinen toimija (jäljempänä asiakas) on määritelty Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa.

Kysely- ja välityspalvelu perustuu lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023, 76 §). Lain 102 §:n siirtymäsäännöksissä on lueteltu ne todistukset ja lausunnot, jotka sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot on veloitettu tallentamaan valtakunnalliseen arkistointipalveluun siirtymäajan puitteissa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) antamassa määräyksessä 2/2024 määritellään, minkä tyyppisiä todistuksia, lausuntoja ja asiakirjoja saa välittää Kysely- ja välityspalvelun avulla niille tahoille, joilla on lainsäädännön perusteella niihin oikeus.

Kysely- ja välityspalvelun avulla voidaan välittää todistuksia ja lausuntoja tai niiden tietosisältöjä terveydenhuollon ulkopuoliselle toimijalle. Välitys voidaan tehdä tällä hetkellä asiakkaan pyynnön perusteella. Tulevaisuudessa välitys voidaan tehdä myös vastaanottajan lakiin perustuvan pyynnön tai tiedon luovuttajan lakiin perustuvan tiedonantovelvollisuuden perusteella. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (jäljempänä THL) laatii todistusten, lausuntojen ja asiakirjojen tai niiden erikseen rajattujen tietosisältöjen välittämiseen liittyvät erilliset ohjeet ja toimintamallit todistuksia ja lausuntoja laativille ja vastaanottaville toimijoille.

Kysely- ja välityspalvelun toiminnallisuus

Terveydenhuollon potilastietojärjestelmässä tehty todistus tai lausunto tallennetaan Kanta-palvelujen Potilastietovarantoon ja välitetään Kysely- ja välityspalvelun avulla terveydenhuollon ulkopuoliselle toimijalle. Kysely- ja välityspalvelun avulla voidaan välittää koko todistus tai lausunto tai vain rajattuja tietosisältöjä siitä. Palvelua käyttävät organisaatiot löytyvät THL:n Kansallisen koodistopalvelimen Viestinvälitys - Sanoman vastaanottaja - koodistosta.

Välityspalvelun avulla terveydenhuollon ammattilainen välittää todistuksen tai lausunnon valitulle vastaanottajalle. Välityspäätteenä on tällä hetkellä asiakkaan pyyntö. Myöhemmin välityspäätteenä voivat olla asiakkaan pyynnön lisäksi myös vastaanottajan lakiin perustuva pyyntö tai tiedon luovuttajan tiedonantovelvollisuus. Välityspäätteenä ja vastaanottaja valitaan jokaisesta välitettävästä todistuksesta erikseen.

Kyselypalvelun avulla terveydenhuollon ulkopuolinen toimija hakee Potilastietovarannosta yksilöidyn asiakkaan todistusta, lausuntoa tai sen ennalta määriteltyä tietosisältöä. Tiedot luovutetaan, jos toimijalla on oikeus tietoon.

Kysely- ja välityspalveluun toiminnallisuuteen liittyviä määrittelyjä ja prosesseja on kuvattu kanta.fi-sivustolla.

Sen lisäksi, mitä Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa on sanottu, noudatetaan Kysely- ja välityspalvelun tuottamisessa ja käytössä tätä palvelukuvausta.

Palvelu sisältää seuraavat toiminnallisuudet:

- Yksittäisen todistuksen tai lausunnon välittämisen vastaanottajalle sekä vastaussanomien lähettämisen potilastietojärjestelmälle asiakirjan välityksestä vastaanottajalle.
- Määrättyyn asiointiprosessiin liittyvän todistuksen tai lausunnon tietosisällön noudon Potilastietovarannosta kyselypalvelun kautta.
- Kelan tuen palvelurajapinnan ongelmien selvityksessä tuotantokäytön aikana.

Palvelun käyttöönotto ja käytön lopettaminen

Kysely- ja välityspalvelun käyttö terveydenhuollon ulkopuolisilta toimijoilta edellyttää, että asiakas:

- Noudattaa THL:n määräyksessä [2/2024](#) mainittua [THL:n ohjetta Kysely- ja välityspalvelun välityspalveluun liittyvien terveydenhuollon ulkopuolisten organisaatioiden liittymisen edellytyksistä](#)
- Ottaa palvelun käyttöön Kanta-palvelujen käyttöönoton ohjeistuksen mukaisesti. Kysely- ja välityspalvelun käyttöönotto on ohjeistettu [kanta.fi](#)-sivuilla.

THL:n määräykset ja ohjeet julkaistaan [thl.fi](#) -sivustolla.

Asiakas voi lopettaa palvelun käyttämisen ilmoittamalla siitä kirjallisesti Kelalle yhtä (1) kuukautta etukäteen.

Asiakkaan vastuut ja velvollisuudet

Palvelun käyttö edellyttää, että asiakkaalla on oikeus saada ja käsitellä palvelun kautta sille välitettäviä asiakas- ja potilastietoja.

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi asiakkaalla on seuraavat Kysely- ja välityspalveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- Noudattaa Kysely- ja välityspalvelun teknisiä- ja toiminnallisia määrittelyjä
- Vastata rekisterinpitäjänä palvelun kautta sille välitettyjen asiakas- ja potilastietojen asianmukaisesta ja tietoturvasuhteesta käsittelemistä
- Vastata mahdollisesta todistusten ja lausuntojen näyttämisestä omissa palveluissaan
- Vastata asiakirjojen säilyttämisestä, niiden edelleen luovuttamisesta ja hävittämisestä omaa toimintaansa koskevien lakien, ohjeiden ja mahdollisten sopimusten mukaisesti

- Vastata, että sen käytössä on Kysely- ja välityspalvelun käyttöön hyväksytty tietojärjestelmä
- Vastata palvelun käyttöönotosta ja sen dokumentaatiosta.

Yllä mainittuja asioita kuvataan tarkemmin [THL:n ohjessa 2/2024 Kysely- ja välityspalveluun liittyvien terveydenhuollon ulkopuolisten viranomaisorganisaatioiden liittymisen edellytyksistä](#) sekä kanta.fi:n Kysely- ja välityspalvelun käyttöönottojen sivuilla.

- Testata palvelurajapinnat testiympäristössä
- Järjestää tukipalvelut loppukäyttäjille
- Vastata Suomi.fi-palveluväylään liittyvän asiakkaan liityntäpalvelimen ja siihen liittyvien komponenttien hallinnoinnista ja ylläpidosta
- Vastata lähdejärjestelmän toimintaan liittyvien virhetilanteiden selvittämisestä.

Hyväksymällä tämän palvelukuvauksen käyttöehtoineen sekä allekirjoittamalla sitoumuksen Kanta-palvelujen asiakkuuteen asiakas sitoutuu noudattamaan edellä mainittuja palvelun käyttöä koskevia vastuita ja velvollisuuksia.

Kelan vastuut ja velvollisuudet

Kanta-palvelujen yleisissä toimitusehdoissa sanotun lisäksi Kelalla on seuraavat Kysely- ja välityspalveluun liittyvät vastuut ja velvollisuudet:

- Asiakirjakohtaisen tiedon kirjaaminen toteutuneista todistusten ja lausuntojen välityksestä ja/tai kyselytapahtumista
- Luovutuslokirekisterien kerääminen ja säilytys
- Suomi.fi-palveluväylään liittyvän Kelan liityntäpalvelimen hallinnointi ja ylläpito.

Kelalla on oikeus muuttaa tai antaa täydentäviä ohjeita palvelun käytöstä.

Yhteystiedot

Tuotannonaikainen tukipalvelu: tekninentuki@kanta.fi, p. 020 63 47787.

Kanta-palveluihin liittyminen ja yleiset asiat: kanta@kanta.fi